

II

KONWENCJA KONSULARNA
między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Finlandii,
podpisana w Helsinkach dnia 2 czerwca 1971 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 2 czerwca 1971 r. została podpisana w Helsinkach Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Finlandii o następującym brzmieniu dosłownym:

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Finlandii.

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
i Prezydent Republiki Finlandii,

ożywieni chęcią umocnienia przyjaznych stosunków
między obydwoma Państwami,

pragnąc uregulować i rozwinąć stosunki konsularne
między nimi,

postanowili zawrzeć Konwencję konsularną i w tym
celu wyznaczyli swoich Pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
Stefana Jędrzychowskiego,
Ministra Spraw Zagranicznych
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,

Prezydent Republiki Finlandii
Väinö Leskinena,
Ministra Spraw Zagranicznych
Republiki Finlandii,

którzy po wymianie swoich pełnomocnictw, uznanych
za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na
następujące postanowienia:

I. Definicje.

Artykuł 1.

Dla celów niniejszej Konwencji następujące wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

- a) „urząd konsularny” oznacza każdy konsulat generalny, konsulat lub wicekonsulat;
- b) „okręg konsularny” oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu dla wykonywania funkcji konsularnych;
- c) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza osobę powołaną do działania w tym charakterze; kierownik urzędu konsularnego może mieć stopień konsula generalnego, konsula lub wicekonsula;
- d) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych;
- e) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę zatrudnioną przez Państwo wysyłające dla wykonywania czynności technicznych, administracyjnych i usługowych w urzędzie konsularnym;
- f) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników i pracowników konsularnych;
- g) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków oraz tereny przynależne do nich, niezależnie od tego, czyją są własnością, użytkowane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego;
- h) „archiwa konsularne” oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, taśmy magnetofonowe i rejestry urzędu konsularnego, łącznie z szyframi i kodami, kartoteki oraz wszelkie urządzenia przeznaczone do ich ochrony lub przechowywania;
- i) „statek” oznacza każdy statek uprawniony do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego oraz każdy samolot zarejestrowany w tym Państwie, z wyjątkiem okrętów wojennych i samolotów wojskowych;

j) „poważne przestępstwo” oznacza przestępstwo, które zgodnie z prawem Państwa przyjmującego zagrożone jest karą co najmniej trzech lat pozbawienia wolności lub karą wyższą;

k) „obywatel” oznacza, gdy jest to właściwe, również osobę prawną.

II. Ustanowienie urzędu konsularnego oraz mianowanie kierownika urzędu konsularnego.

Artykuł 2.

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego tylko za zgodą tego Państwa.

2. Państwo wysyłające i Państwo przyjmujące określą w drodze porozumienia siedzibę i klasę urzędu konsularnego oraz granice jego okręgu konsularnego.

Artykuł 3.

1. Kierownik urzędu konsularnego będzie dopuszczony do wykonywania swych funkcji po przedstawieniu listów komisyjnych i udzieleniu mu exequatur przez Państwo przyjmujące. W listach komisyjnych będą wymienione imiona i nazwisko oraz stopień służbowy kierownika urzędu konsularnego, jak również siedziba i okręg konsularny tego urzędu.

2. Do czasu udzielenia exequatur kierownik urzędu konsularnego może być tymczasowo dopuszczony do wykonywania swych funkcji. W takim przypadku mają zastosowanie postanowienia niniejszej Konwencji.

3. Niezwłocznie po udzieleniu kierownikowi urzędu konsularnego exequatur lub tymczasowego zezwolenia, wymienionego w ustępie 2, Państwo przyjmujące podejmie niezbędne kroki w celu umożliwienia mu wykonywania jego funkcji oraz korzystania z przysługujących mu ułatwień, przywilejów i immunitetów.

Artykuł 4.

1. W przypadku mianowania urzędnika konsularnego na stanowisko inne aniżeli kierownika urzędu konsularnego, przed przystąpieniem przez niego do wykonywania swych funkcji przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego notyfikuje ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego imiona, nazwisko i stopień służbowy urzędnika konsularnego oraz urząd konsularny, do którego został on skierowany.

2. Państwo wysyłające będzie także notyfikować ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego imiona i nazwisko oraz zakres obowiązków każdego pracownika konsularnego.

Artykuł 5.

1. Urzędnikami konsularnymi mogą być jedynie obywatele Państwa wysyłającego.

2. Państwo przyjmujące wyda każdemu urzędnikowi konsularnemu odpowiedni dokument stwierdzający jego prawo do wykonywania funkcji konsularnych na terytorium tego Państwa.

Artykuł 6.

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego jest niezdolny do wykonywania swych funkcji lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego nie jest obsadzone, Państwo wysyłające może upoważnić urzędnika konsularnego tego samego lub innego urzędu konsularnego albo członka personelu dyplomatycznego swego przedstawicielstwa dyplomatycznego w Państwie przyjmującym do tymczasowego działania w charakterze kierownika urzędu konsularnego. Imiona i nazwisko oraz stopień służbowy tej osoby zostaną uprzednio zakomunikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

2. Osoba upoważniona do tymczasowego działania jako kierownik urzędu konsularnego będzie korzystać z takich ułatwień, przywilejów i immunitetów, jakie są przewidziane na podstawie niniejszej Konwencji dla kierownika urzędu konsularnego. W przypadku, jeżeli osoba ta jest członkiem personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego, będzie ona korzystać również z dodatkowych przywilejów i immunitetów, do których jest uprawniona jako członek personelu dyplomatycznego.

III. Ułatwienia, przywileje i immunitety.

Artykuł 7.

Organy Państwa przyjmującego przyznają urzędowi konsularnemu wszelkie ułatwienia w wykonywaniu jego funkcji.

Artykuł 8.

Na budynku używanym dla celów urzędu konsularnego oraz na rezydencji kierownika tego urzędu mogą być umieszczone godło Państwa wysyłającego oraz tablica z nazwą urzędu konsularnego w językach urzędowych Państwa wysyłającego i Państwa przyjmującego. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszana na wyżej wymienionych budynkach oraz na środkach transportu w czasie ich używania przez kierownika urzędu konsularnego dla celów służbowych.

Artykuł 9.

1. Pomieszczenia konsularne są nietykalne. Organy Państwa przyjmującego nie mogą wkraczać do pomieszczeń konsularnych bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego lub osoby należycie upoważnionej przez jednego z nich do wyrażania takiej zgody. Zgoda taka jest domniemana w przypadku pożaru lub innego nieszczęśliwego wypadku wymagającego niezwłocznych czynności ochronnych. W żadnym przypadku organom tym nie wolno jednak naruszyć zasady nietykalności archiwów konsularnych.

2. Postanowienia ustępu 1 stosują się również do rezydencji kierownika urzędu konsularnego.

3. Archiwa konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 10.

1. Urząd konsularny ma prawo swobodnego porozumiewania się z organami Państwa wysyłającego, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi tego Państwa bez względu na to, gdzie się znajdują. W tym celu urząd konsularny może używać wszelkich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi i bagażem dyplomatycznym oraz może używać szyfrów i kodów.

2. Urzędowa korespondencja urzędu konsularnego, poczta kurierska oraz bagaż dyplomatyczny, noszące widoczne zewnętrzne znaki swego charakteru urzędowego, zarówno wysyłane przez urząd konsularny, jak i dla niego przeznaczone, są nietykalne i organy Państwa przyjmującego nie będą ich kontrolować ani zatrzymywać. Jeżeli jednak organy Państwa przyjmującego mają poważną podstawę sądzić, że bagaż posiada inną zawartość niż korespondencję, dokumenty lub przedmioty o charakterze urzędowym przeznaczone wyłącznie do użytku służbowego, mogą prosić o otwarcie takiego bagażu w ich obojętności przez upoważnionego przedstawiciela Państwa wysyłającego. Jeżeli prośba ta nie zostanie spełniona, bagaż zostanie zwrócony do miejsca, skąd pochodzi.

Artykuł 11.

1. Pomieszczenia konsularne i rezydencje członków urzędu konsularnego, jak również udziały w spółkach i spółdzielniach mieszkaniowych, upoważniające do posiadania mieszkań, których właścicielem lub dzierżawcą jest Państwo wysyłające lub jakakolwiek osoba działająca w jego imieniu, zwolnione są od wszelkich państwowych, regionalnych i komunalnych podatków i jakichkolwiek obciążeń, innych aniżeli opłaty za świadczenie określonych usług lub jakiegokolwiek pośrednie podatki związane z budową.

2. Zwolnienia wymienione w ustępie 1 nie stosują się do takich podatków i obciążeń, które zgodnie z prawem Państwa przyjmującego opłacane są przez fizyczne lub prawne osoby, zawierające umowy z Państwem wysyłającym lub osobą działającą w jego imieniu.

3. Członkowie urzędu konsularnego i członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, są zwolnieni od wszelkich podatków i obciążeń, osobistych lub rzeczowych, państwowych, regionalnych lub komunalnych, z wyjątkiem:

- a) podatków pośrednich tego rodzaju, które normalnie wliczane są w cenę towarów lub usług;
- b) podatków od prywatnego mienia nieruchomości położonego na terytorium Państwa przyjmującego;
- c) podatków od prywatnych dochodów uzyskiwanych w Państwie przyjmującym z innych źródeł niż wynagrodzenie, płaca lub dodatki otrzymywane od Państwa wysyłającego w związku z wykonywaniem funkcji lub obowiązków urzędowych;
- d) podatków spadkowych i podatków od przeniesienia prawa własności pobieranych w Państwie przyjmującym, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 16;
- e) opłat pobieranych z tytułu świadczenia określonych usług;
- f) opłat stemplowych, z zastrzeżeniem postanowień ustępu 1.

4. Zwolnienia przewidziane w ustępach 1, 2 i 3 stosują się do identycznych lub w istocie podobnych podatków i obciążeń, które w przyszłości będą nałożone dodatkowo lub w miejsce istniejących podatków lub obciążeń.

5. Do zwolnień przewidzianych w ustępach 3 i 4 odnoszą się postanowienia artykułu 20.

Artykuł 12.

1. Członek urzędu konsularnego nie podlega jurysdykcji karnej, cywilnej lub administracyjnej Państwa przyjmującego odnośnie czynności dokonanych przez niego w charakterze urzędowym, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 20.

2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się jednak do powództwa cywilnego:

- a) wynikłego z umowy zawartej przez członka urzędu konsularnego, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób domniemany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- b) wniesionego przez osobę trzecią na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku spowodowanego w Państwie przyjmującym przez pojazd lub statek;
- c) wynikłego z czynności dokonanych przez urzędnika konsularnego zgodnie z artykułem 28.

3. Państwo wysyłające może zrzec się immunitetu jurysdykcyjnego członka urzędu konsularnego. Takie zrzeczenie się powinno być zawsze wyraźne i zakomunikowane właściwym organom Państwa przyjmującego na piśmie.

4. Zrzeczenie się immunitetu jurysdykcyjnego nie będzie uważane za domniemane zrzeczenie się immunitetu w stosunku do wykonania orzeczenia, co do którego odrębne zrzeczenie się jest niezbędne.

Artykuł 13.

1. W odniesieniu do jakiegokolwiek czynności, dokonanej przez kierownika urzędu konsularnego poza jego działalnością w charakterze urzędowym, nie będą przeciwko niemu podejmowane jakiegokolwiek środki ani nie będzie wszczynane przed sądami lub innymi organami Państwa przyjmującego jakiegokolwiek postępowanie karne, cywilne lub administracyjne inne niż określone w ustępie 2 artykułu 12, chyba że w drodze dyplomatycznej zostanie uprzednio między obu Państwami osiągnięte porozumienie w tej sprawie.

2. Postanowienia ustępu 1 stosują się również do członków rodziny kierownika urzędu konsularnego, pozostających z nim we wspólnocie domowej, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 20.

Artykuł 14.

1. Urzędnik konsularny, do którego nie stosują się postanowienia artykułu 13, może być aresztowany lub zatrzymany przed rozprawą tylko w przypadku popełnienia poważnego przestępstwa i na podstawie decyzji właściwego organu Państwa przyjmującego.

2. Z zastrzeżeniem przypadku określonego w ustępie 1, taki urzędnik konsularny nie może podlegać jakiegokolwiek pozbawieniu lub ograniczeniu wolności, oprócz wykonania prawomocnego orzeczenia sądowego.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosują się również do członków rodziny urzędnika konsularnego, pozostających z nim we wspólnocie domowej, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 20.

Artykuł 15.

1. Członkowie urzędu konsularnego mogą być wzywani do składania zeznań w charakterze świadków w toku postępowania sądowego lub administracyjnego. Mogą oni odmówić złożenia zeznań w charakterze świadków, odnośnie spraw należących do zakresu ich działalności urzędowej, bądź w charakterze rzeczoznawców w zakresie prawa Państwa wysyłającego. Podejmowanie jakiegokolwiek środków w celu zmuszenia urzędnika konsularnego do stawienia się w charakterze świadka lub do złożenia zeznań jest niedozwolone. Wezwania będą miały formę pisma urzędowego i nie mogą zawierać groźby zastosowania środków przymusu.

2. Na wniosek urzędnika konsularnego jego zeznania w charakterze świadka mogą być przyjęte w dogodnym dla niego czasie, w pomieszczeniach konsularnych lub w jego mieszkaniu, albo też gdy jest to dopuszczalne, mogą być udzielone na piśmie.

3. Członek urzędu konsularnego jest uprawniony, przy składaniu zeznań w charakterze świadka, do złożenia przyrzeczenia w miejsce przysięgi.

4. Postanowienia ustępów 1, 2 i 3 stosują się w odpowiednim zakresie do członków rodziny urzędnika konsularnego, pozostających z nim we wspólnocie domowej, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 20.

Artykuł 16.

W przypadku śmierci członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny, pozostającego z nim we wspólnocie domowej, Państwo przyjmujące zezwoli na wywóz mienia ruchomego zmarłego bez opłat celnych i bez pobierania jakiegokolwiek podatku spadkowego lub od nabycia praw majątkowych, jeżeli mienie to znajdowało się w Państwie przyjmującym wyłącznie w związku z przebywaniem w tym Państwie zmarłego w charakterze członka urzędu konsularnego lub członka rodziny członka urzędu konsularnego. Postanowienia artykułu 20 stosują się do niniejszego artykułu.

Artykuł 17.

Członkowie urzędu konsularnego oraz członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, są zwolnieni od wszelkich obowiązków przewidzianych w ustawach i przepisach Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji cudzoziemców i uzyskiwania zezwoleń na zamieszkanie, jak również od wszelkich świadczeń osobistych i służby publicznej lub obowiązków wojskowych, takich jak wojskowe rekwizycje, kontrybucje i zakwaterowanie, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 20.

Artykuł 18.

1. Państwo przyjmujące będzie zezwalać na przywóz i powrotny wywóz oraz udzielać zwolnień od wszelkich opłat celnych i obciążeń w odniesieniu do:

- a) przedmiotów, włącznie z pojazdami, przeznaczonych do użytku służbowego urzędu konsularnego, w takim samym zakresie, jak w odniesieniu do przedmiotów przeznaczonych do użytku służbowego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego;
- b) przedmiotów, włącznie z pojazdami, przeznaczonych do użytku osobistego urzędnika konsularnego i członków jego rodziny, pozostających z nim we wspólnocie domowej, jak również przedmiotów przeznaczonych dla jego urzędzenia się, w takim samym zakresie, jak w odniesieniu do przedmiotów przeznaczonych do użytku personelu dyplomatycznego Państwa wysyłającego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 20.

2. Pracownicy konsularni korzystają z przywilejów i zwolnień określonych w ustępie 1 w odniesieniu do przedmiotów przywiezionych w czasie ich pierwszego urzędzenia się.

Artykuł 19.

Członkowie urzędu konsularnego i członkowie ich rodzin, pozostający z nimi we wspólnocie domowej, powinni stosować się do obowiązków wynikających z ustaw i przepisów Państwa przyjmującego w zakresie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu ryzyka wobec osób trzecich, wynikającego z używania jakiegokolwiek pojazdu lub statku.

Artykuł 20.

Przywileje i immunitety określone w ustępach 3 i 4 artykułu 11, ustępie 1 artykułu 12, ustępie 2 artykułu 13, ustępie 3 artykułu 14, artykułach 15, 16, 17 i ustępie 1 artykułu 18 nie będą przysługiwać członkom urzędu konsularnego i członkom ich rodzin, pozostającym z nimi we wspólnocie domowej, jeżeli są oni obywatelami Państwa przyjmującego albo mają stałe miejsce zamieszkania w tym Państwie.

IV. Funkcje konsularne.

Artykuł 21.

Urzędnik konsularny będzie przyczyniać się do rozwoju stosunków gospodarczych, handlowych, kulturalnych i naukowych między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym, jak również w inny sposób popierać przyjazne stosunki między nimi.

Artykuł 22.

Urzędnik konsularny ma prawo, wykonując swe funkcje, zwracać się do sądów i innych organów w swym okręgu konsularnym.

Artykuł 23.

1. Urzędnik konsularny uprawniony jest do obrony praw i interesów Państwa wysyłającego i jego obywateli.
2. Urzędnik konsularny uprawniony jest do zastępowania, bez specjalnych pełnomocnictw, przed sądownymi i administracyjnymi organami Państwa przyjmującego każdego obywatela Państwa wysyłającego, który z powodu nieobecności lub wskutek innej ważnej przyczyny nie może bronić swoich praw i interesów.

3. Zastępstwo określone w ustępie 2 trwa do czasu, gdy osoba zastępowana ustanowi swego pełnomocnika lub sama podejmie obronę swych praw i interesów.

Artykuł 24.

Urzędnik konsularny uprawniony jest do:

- a) rejestrowania obywateli Państwa wysyłającego stale lub czasowo zamieszkałych w jego okręgu konsularnym;
- b) wydawania obywatelom Państwa wysyłającego paszportów lub innych zaświadczeń tożsamości i dokumentów podróży oraz do uzupełniania i wznawiania ważności tych dokumentów;
- c) wydawania wiz.

Artykuł 25.

1. Kierownik urzędu konsularnego jest uprawniony do przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński pod warunkiem, że obie strony są obywatelami Państwa wysyłającego, jak również pod warunkiem, że przyjmowanie takich oświadczeń nie jest zabronione przez prawo Państwa przyjmującego. Urząd konsularny będzie zawiadamiać właściwe organy Państwa przyjmującego o zawartych związkach małżeńskich.

2. Urzędnik konsularny jest uprawniony do rejestrowania urodzeń i zgonów obywateli Państwa wysyłającego oraz do przekazywania odpowiednich informacji właściwym organom tego Państwa. Nie zwalnia to jednakże obywateli Państwa wysyłającego od obowiązku przestrzegania ustaw i przepisów Państwa przyjmującego w sprawie zgłaszania lub rejestracji urodzeń i zgonów.

Artykuł 26.

Urzędnik konsularny może w razie potrzeby proponować sądowym lub innym organom Państwa przyjmującego właściwe osoby, aby działały tymczasowo lub stale jako opiekunowie lub kuratorzy obywateli Państwa wysyłającego bądź jako kuratorzy mienia tych obywateli, jeżeli pozostaje ono bez opieki.

Artykuł 27.

1. Urzędnik konsularny może wykonywać następujące funkcje:

- a) sporządzać, uwierzytelniać i przechowywać w depozycie testamenty oraz sporządzać inne dokumenty stwierdzające jednostronne czynności prawne obywateli Państwa wysyłającego;
- b) sporządzać i uwierzytelniać dokumenty stwierdzające czynności prawne między obywatelami Państwa wysyłającego i obywatelami Państwa przyjmującego bądź państwa trzeciego, jeżeli takie dokumenty mają być wykorzystane i mają wywrzeć skutki prawne w Państwie wysyłającym;
- c) uwierzytelniać podpisy obywateli Państwa wysyłającego na wszelkich dokumentach; uwierzytelniać odpisy i wyciągi z dokumentów wydanych przez władze, osoby urzędowe lub obywateli Państwa wysyłającego;
- d) przyjmować i uwierzytelniać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego oraz wydawać odpowiednie zaświadczenia i dokumenty;

- e) legalizować dokumenty wydane przez organy lub osoby urzędowe Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego;
- f) przyjmować na wniosek sądów i innych organów Państwa wysyłającego dobrowolne zeznania w sprawach cywilnych od obywateli tego Państwa oraz przekazywać im wszelkie dokumenty sądowe i pozasądowe w takich sprawach, pochodzące od wyżej wymienionych sądów i innych organów;
- g) przyjmować do depozytu pieniądze, kosztowności i dokumenty od obywateli Państwa wysyłającego;
- h) wykonywać inne funkcje powierzone mu przez Państwo wysyłające, jeżeli nie są one sprzeczne z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego.

2. Akty i dokumenty sporządzone, uwierzytelnione lub zalegalizowane przez urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego, zaopatrzone w urzędową pieczęć, mają taką samą moc i wywierają taki sam skutek, jak gdyby były sporządzone lub zalegalizowane przez organy lub osoby urzędowe Państwa przyjmującego. Jednakże organy Państwa przyjmującego są zobowiązane do uznawania ważności wymienionych dokumentów tylko w takim zakresie, w jakim nie są one sprzeczne z ustawami i przepisami tego Państwa.

Artykuł 28.

1. W przypadku śmierci obywatela Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym właściwy organ niezwłocznie powiadomi o tym urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego i dostarczy mu bezpłatnie odpis aktu zgonu.

2. W przypadku, gdy organ Państwa przyjmującego dowie się o spadku pozostawionym w tym Państwie przez osobę zmarłą niezależnie od jej obywatelstwa, w którym obywatel Państwa wysyłającego może być zainteresowany, organ ten niezwłocznie powiadomi o tym urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

3. Właściwy organ Państwa, na terytorium którego znajduje się spadek wymieniony w ustępach 1 i 2, podejmuje odpowiednie środki zgodne z ustawami i przepisami tego Państwa dla ochrony spadku i przekazuje urzędnikowi konsularnemu odpis testamentu, jeżeli został sporządzony, jak również wszelkie dostępne informacje dotyczące spadkobierców oraz składu i wartości spadku, a także zawiadomi go o terminie rozpoczęcia postępowania w sprawie lub o stadium, w jakim się ono znajduje.

4. W sprawach dotyczących ochrony spadku wymienionego w ustępach 1 i 2 urzędnik konsularny może współpracować z właściwymi organami Państwa przyjmującego, w szczególności:

- a) przy podejmowaniu wszelkich środków, niezbędnych dla zapobieżenia szkodzie w odniesieniu do spadku, łącznie ze sprzedażą mienia ruchomego;
- b) przy wyznaczaniu administratora lub kuratora spadku i przy załatwianiu innych spraw dotyczących zarządzania spadkiem.

5. Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego ma roszczenia do spadku pozostawionego w Państwie przyjmującym i obywatel ten nie zamieszkuje w tym Państwie ani nie jest w inny sposób reprezentowany, urzędnik konsularny jest upoważniony do reprezentowania tego obywatela, bezpośrednio lub za pośrednictwem przedstawiciela, przed sądami lub innymi organami Państwa przyjmującego.

6. Urzędnik konsularny Państwa wysyłającego może przyjmować udziały lub zapisy spadkowe należne obywatelom tego Państwa, nie zamieszkującym w Państwie przyjmującym, jak również wszelkie płatności z tytułu odszkodowań, rent i ubezpieczeń społecznych oraz wpływy z polis ubezpieczeniowych, w celu przekazania osobom upoważnionym do ich otrzymania.

7. Mienie ruchome i sumy pochodzące z likwidacji spadku, należnego obywatelowi Państwa wysyłającego, mogą być przekazane urzędnikowi konsularnemu, pod warunkiem, że roszczenia wierzycieli osoby zmarłej zostały zaspokojone lub zabezpieczone, a także wszystkie podatki i opłaty dotyczące spadku zostały zapłacone lub zabezpieczone.

Artykuł 29.

1. W przypadku, gdy obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający stałego miejsca zamieszkania w Państwie przyjmującym, zmarł w czasie podróży w tym ostatnim Państwie, przedmioty pozostałe po nim przekazuje się bez specjalnego postępowania urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny, któremu przedmioty te zostały przekazane, pokryje długi zaciągnięte przez zmarłego w czasie jego pobytu w Państwie przyjmującym, do wysokości wartości tych przedmiotów.

2. Urzędnik konsularny jest upoważniony przekazywać za granicę, przy uwzględnieniu ustaw i przepisów Państwa przyjmującego, spadki wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz w ustępach 6 i 7 artykułu 28.

Artykuł 30.

1. Urzędnik konsularny ma prawo porozumiewać się z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu pomocy i rady, a w razie potrzeby zapewnić mu opiekę prawną. Państwo przyjmujące nie będzie w żaden sposób ograniczać obywatelom Państwa wysyłającego dostępu do urzędów konsularnych tego Państwa.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego niezwłocznie poinformują urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego o aresztowaniu, zatrzymaniu lub jakimkolwiek innym pozbawieniu wolności obywatela Państwa wysyłającego.

3. Urzędnik konsularny Państwa wysyłającego ma prawo w każdym czasie odwiedzać obywatela tego Państwa, aresztowanego, zatrzymanego lub w innej formie pozbawionego wolności albo odbywającego karę więzienia, a także porozumiewać się z nim w inny sposób. Prawa określone w niniejszym ustępie będą wykonywane zgodnie z ustawami i przepisami Państwa przyjmującego, włącznie z przepisami regulaminów więziennych, z tym jednak, że stosowanie tych ustaw i przepisów nie uchyli tych praw.

Artykuł 31.

1. Urzędnik konsularny jest uprawniony do udzielania wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego, i ich załogom; może on korzystać z przewidzianego przez ustawy i przepisy Państwa wysyłającego prawa do nadzoru i inspekcji statków tego Państwa i ich załóg oraz podejmować wszelkie środki w celu zabezpieczenia przestrzegania ustawodawstwa Państwa wysyłającego dotyczącego żeglugi morskiej i powietrznej. W tym celu może on również odwiedzać statki Państwa wysyłającego niezwłocznie po dokonaniu odprawy przy ich wejściu, a także przyjmować wizyty kapitanów i załóg tych statków.

2. Organy Państwa przyjmującego będą respektować wszelkie środki podjęte przez urzędnika konsularnego zgodnie z ustawami i przepisami Państwa wysyłającego w stosunku do statków tego Państwa i ich załóg, włącznie ze środkami podjętymi dla zaangażowania lub zwolnienia kapitana i członków załogi, jak również dla rozstrzygnięcia sporów wszelkiego rodzaju między kapitanem a członkami załogi, pod warunkiem, że takie środki nie naruszają jurysdykcji sądów i innych organów Państwa przyjmującego odnośnie przestępstw zakłócających spokój publiczny i bezpieczeństwo portu ani też ich prawa do stosowania ustaw i przepisów Państwa przyjmującego do wszystkich statków, niezależnie od ich przynależności państwowej, znajdujących się w granicach terytorialnych tego Państwa. Przy wykonywaniu takich czynności urzędnik konsularny może zwracać się o pomoc do właściwych organów Państwa przyjmującego.

Artykuł 32.

1. W przypadku, gdy sąd lub inny organ Państwa przyjmującego zamierza aresztować lub w inny sposób zatrzymać na pokładzie statku Państwa wysyłającego kapitana lub członka załogi tego statku względnie jakąkolwiek osobę, która nie jest obywatelem Państwa przyjmującego, albo zając jakiekolwiek mienie na pokładzie, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym urzędnika konsularnego w takim czasie, aby umożliwić mu obecność na statku przed podjęciem tej czynności. Jeżeli uprzednie powiadomienie urzędnika konsularnego jest w praktyce niemożliwe, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią go możliwie jak najszybciej, nie później jednak aniżeli w chwili rozpoczęcia wspomnianej czynności. Organy te umożliwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą aresztowaną lub zatrzymaną i porozumienie się z nią, a także podjęcie odpowiednich kroków w celu ochrony interesów odnośnej osoby lub statku.

2. Przy rozważaniu, czy i w jaki sposób czynności wymienione w ustępie 1 mają być podjęte, właściwe organy wezmą pod uwagę wymagania żeglugi.

3. Postanowienia ustępu 1 nie stosują się do zwykłej kontroli, przeprowadzanej przez organy Państwa przyjmującego w sprawach imigracyjnych, celnych, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa życia na morzu, albo też wszelkiej czynności podjętej na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 33.

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego uległ rozbiciu, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub w inny sposób doznał szkody w granicach terytorialnych Państwa przyjmującego albo jeżeli jakikolwiek przedmiot należący do tego statku lub stanowiący część jego ładunku lub przedmiot stanowiący część ładunku rozbitego statku państwa trzeciego, będący własnością Państwa wysyłającego lub obywatela tego Państwa, został znaleziony w Państwie przyjmującym, właściwe organy tego Państwa niezwłocznie zawiadomią o tym urzędnika konsularnego, jak również powiadomią go o środkach podjętych dla zabezpieczenia i ochrony statku, a także osób, ładunku i mienia na statku. Wspomniane środki będą podjęte w miarę możliwości we współdziałaniu z urzędnikiem konsularnym i kapitanem statku.

2. W razie nieobecności jakiejkolwiek innej osoby upoważnionej do takiego działania, urzędnik konsularny

uznany jest za upoważnionego do podjęcia takich samych środków, jakie mógłby podjąć sam właściciel, gdyby był obecny, w odniesieniu do:

- a) statku Państwa wysyłającego, jego ładunku lub jakiegokolwiek przedmiotu należącego do statku lub stanowiącego część jego ładunku, który został oddzielony od statku; bądź
- b) ładunku lub jakiegokolwiek przedmiotu stanowiącego część ładunku rozbitego statku państwa trzeciego, będących własnością Państwa wysyłającego lub obywatela tego Państwa, jeżeli zostały znalezione w granicach terytorialnych Państwa przyjmującego lub dostarczone do portu tego Państwa.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego udziela urzędnikowi konsularnemu, na jego prośbę, niezbędnej pomocy przy podejmowaniu przez niego kroków w związku z wypadkiem statku.

4. Uszkodzony statek, ładunek, wyposażenie, urządzenia, zaopatrzenie lub inne przedmioty z tego statku nie podlegają opłatom celnym i innym podobnym opłatom, nakładanym przy imporcie, o ile nie są przeznaczone do użytku lub spożycia w Państwie przyjmującym.

Artykuł 34.

Urząd konsularny może pobierać na terytorium Państwa przyjmującego opłaty za czynności konsularne zgodnie z ustawami i przepisami Państwa wysyłającego.

V. Postanowienia ogólne i końcowe.

Artykuł 35.

1. Prawa i obowiązki urzędnika konsularnego, przewidziane w niniejszej Konwencji, stosują się również do członków personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego, którym powierzono wykonywanie funkcji konsularnych i którzy zostali notyfikowani w tym charakterze ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego przez przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego.

2. Wykonywanie funkcji konsularnych nie narusza przywilejów i immunitetów dyplomatycznych przysługujących członkom personelu dyplomatycznego, wspomnianym w ustępie 1.

Artykuł 36.

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie trzydziestego dnia, licząc od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

2. Konwencja niniejsza zawarta jest na czas nieokreślony. Może być ona wypowiedziana w drodze pisemnej notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim przypadku jej ważność wygaśnie po upływie sześciu miesięcy od dnia notyfikacji.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję i opatrzili ją pieczęciami.

Sporządzono w Helsinkach dnia 2 czerwca 1971 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i fińskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

Z upoważnienia
Rady Państwa Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
S. Jędrzychowski

Z upoważnienia
Prezydenta Republiki
Fintlandii
Väinö Leskinen,

PROTOKÓŁ**do Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Finlandii.**

W chwili podpisywania Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Finlandii z dnia dzisiejszego, niżej podpisani Pełnomocnicy, należycie do tego upoważnieni, zgodzili się na następujące postanowienia:

1. Powiadomienie urzędnika konsularnego, określone w ustępie 2 artykułu 30 Konwencji konsularnej, nastąpi w ciągu trzech dni od chwili aresztowania, zatrzymania lub innego pozbawienia wolności obywatela Państwa wysyłającego.

2. Prawo widzenia się i porozumiewania się z obywatelem Państwa wysyłającego, określone w ustępie 3

artykułu 30 Konwencji konsularnej, zostanie udzielone urzędnikowi konsularnemu w ciągu czterech dni od chwili aresztowania, zatrzymania lub innego pozbawienia wolności tego obywatela.

Niniejszy Protokół stanowi integralną część wyżej wymienionej Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Finlandii.

Sporządzono w Helsinkach dnia 2 czerwca 1971 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i fińskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

Z upoważnienia
Rady Państwa Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
S. Jędrychowski

Z upoważnienia
Prezydenta Republiki
Finlandii
Väinö Leskinen

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 15 marca 1972 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: J. Cyrankiewicz

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: S. Olszowski